

ผู้ถูกร้องจดทะเบียนนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบธุรกิจในฐานะตัวแทนผู้ได้รับการแต่งตั้งจาก ค. ให้ประกอบธุรกิจการขายและการตลาดของรถยนต์และยานยนต์พาณิชย์และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของ ค. ในประเทศไทย

ผู้ถูกร้องตกลงทำสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายรถยนต์ เมื่อวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ มีสาระสำคัญสรุปได้ว่า ผู้ถูกร้องแต่งตั้งให้ผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของผู้ถูกร้องในพื้นที่การตลาดหลักที่ได้นิยามไว้ในสัญญา มีกำหนดระยะเวลา ๑ ปีนับแต่วันที่สัญญามีผลบังคับ เว้นแต่จะมีการบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษร เมื่อครบกำหนดระยะเวลาของสัญญาแล้วให้สัญญาขยายออกไปโดยอัตโนมัติเป็นเวลาอีก ๑ ปี เว้นแต่จะมีการบอกเลิกสัญญาโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือนก่อนหน้าวันที่สิ้นสุดของระยะเวลาของสัญญา ผู้ร้องในฐานะผู้จำหน่ายมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามข้อบังคับและระเบียบตามกฎหมายใด ๆ ทั้งหมดทุกประการที่เกี่ยวข้องกับการขาย การตลาด การบริการ การเก็บรักษาผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของผู้ถูกร้องในพื้นที่การตลาดหลัก ตามข้อเงื่อนไขและข้อกำหนดของสัญญานี้ในนามของผู้ถูกร้องและเพื่อประโยชน์ของผู้ถูกร้องเพื่อให้สามารถบรรลุถึงเป้าหมายยอดขายในพื้นที่การตลาดหลักของผู้ถูกร้องที่กำหนดไว้ ต้องให้บริการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของผู้ถูกร้องตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในสัญญารวมถึงความรับผิดชอบตามเป้าหมาย และอื่น ๆ อีกหลายประการ โดยกำหนดเหตุแห่งการบอกเลิกสัญญาไว้ในกรณีการไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันใด ๆ หรือกระทำการที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาและไม่แก้ไขเช่นว่านั้นหรือไม่สามารถทำตามได้ภายใน ๙๐ วัน ภายหลังจากได้รับคำบอกกล่าวเป็นหนังสือจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง

เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบถึงนโยบายการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ประจำปี ๒๕๖๓ โดยกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลงานผู้จำหน่ายสรุปได้ว่าการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ (๑) ด้านการขาย และ (๒) ด้านการบริการลูกค้า โดยจะประเมินเป็นรายไตรมาส หากผู้จำหน่ายรายใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมิน ผู้จำหน่ายรายนั้นจะต้องทำแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานร่วมกับผู้ถูกร้อง ซึ่งหลังจากผู้จำหน่ายทำแผนปรับปรุงดังกล่าวครั้งที่ ๑ ร่วมกับผู้ถูกร้องแล้ว แต่ผู้จำหน่ายยังไม่สามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ผ่านเกณฑ์ในรอบไตรมาสถัดไปได้ ผู้จำหน่ายรายดังกล่าวจะต้องทำแผนปรับปรุงครั้งที่ ๒ ร่วมกับผู้ถูกร้องอีกครั้ง โดยหากในไตรมาสถัดไปผู้จำหน่ายยังคงไม่สามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ผ่านเกณฑ์ได้อีก (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินติดต่อกันสามไตรมาส) ผู้ถูกร้องจะพิจารณาเรื่องการต่อสัญญาผู้จำหน่าย

ผู้ถูกร้องนำหลักเกณฑ์การประเมินผลงานผู้จำหน่ายดังกล่าวมาใช้กับผู้ร้องตั้งแต่ไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๓ และเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งผลการประเมินผลงานในไตรมาสที่ ๒ ประจำปี ๒๕๖๓ ว่า ผู้ร้องมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงขอให้ผู้ร้องทำแผนปรับปรุงให้แล้วเสร็จภายในวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๖๓ แต่ผู้ร้องไม่ได้ทำแผนเสนอผู้ถูกร้อง ต่อมาในเดือนตุลาคม ๒๕๖๓ ผู้ถูกร้องมีหนังสือแจ้งผลการประเมินงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ไตรมาสที่ ๓ ประจำปี ๒๕๖๓ ให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดสองรอบติดต่อกัน ขอให้ผู้ร้องทำแผนปรับปรุงพัฒนาเสนอภายในวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ เพื่อนำเสนอแผนให้กับฝ่ายบริหารและปรึกษาหารือแนวทางการพัฒนาซึ่งผู้ร้องได้จัดทำแผนเสนอผู้ถูกร้องแล้ว ต่อมาในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือแจ้งผลการประเมินงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ไตรมาสที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๓ ให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดสามรอบติดต่อกันส่งผลต่อการพิจารณาต่อสัญญา ซึ่งผู้ร้องได้จัดทำแผนเสนอผู้ถูกร้องแล้ว

ภายหลังจาก...

ภายหลังจากที่ผู้ร้องไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินติดต่อกันสามไตรมาสของปี ๒๕๖๓ ในเดือนมกราคม ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องได้ให้ผู้ร้องลงนามในข้อตกลงในการปรับปรุงผลงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ปี ๒๕๖๔ ซึ่งข้อตกลงดังกล่าวได้อ้างถึงผลการประเมินผลงานของผู้ร้องในปี ๒๕๖๓ สรุปได้ว่า ผู้ร้องไม่ผ่านการประเมินติดต่อกันสามไตรมาสในปี ๒๕๖๓ หากผู้ร้องประสงค์จะต่อสัญญาในปี ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องจำเป็นต้องกำหนดเงื่อนไขพิเศษในไตรมาสที่ ๑ และไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๔ หากไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ ผู้ร้องไม่ผ่านการประเมินหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งตามเกณฑ์ที่กำหนดให้ถือว่าผู้ร้องตกลงให้ผู้ถูกร้องยกเลิกสัญญาผู้จำหน่ายทันทีหรือตามดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้อง

ในเดือนเมษายน ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือถึงผู้ร้องแจ้งผลการประเมินให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องไม่ผ่านการประเมินไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ เนื่องจากมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และมีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งยกเลิกสัญญาเนื่องจากผู้ร้องไม่สามารถปรับปรุงผลงานตามที่ได้ตกลงในบันทึกข้อตกลง คณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้องมีมติเอกฉันท์ให้ยกเลิกสัญญาโดยให้มีผลในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔

ผู้ร้องจึงมีหนังสือลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๖๔ ถึงผู้ถูกร้อง ขอให้พิจารณาทบทวนการยกเลิกผู้จำหน่ายโดยให้เหตุผลว่า ผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายรุ่นบุกเบิกที่มีความตั้งใจซึ่งได้ดำเนินธุรกิจมายาวนานกว่า ๗ ปี ได้รับรางวัลดีเด่นสะสมกว่า ๖ - ๗ รางวัล แต่ด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 ระบาดตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ ถึงปี ๒๕๖๔ ทำให้การประกอบธุรกิจมีความยากลำบาก อีกทั้งเงื่อนไขที่ผู้ถูกร้องได้ตั้งไว้ผู้ร้องก็ได้ดำเนินการแล้วในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ และยังให้ความร่วมมือในการติดตั้งอุปกรณ์มูลค่าสูง เช่น supercharge ประชาสัมพันธ์การบริการสถานีชาร์จไฟฟ้า และดูแลลูกค้าครบวงจรทั้งก่อนและหลังการขาย จนได้คะแนนความพึงพอใจลูกค้าในระดับต้น ๆ แต่ด้วยสถานการณ์ดังกล่าว ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถทำเป้าหมายตามที่กำหนด การยกเลิกสัญญาจึงไม่เป็นธรรมและทำให้ผู้ร้องได้รับความเสียหาย ทั้งในส่วนรถคงค้าง อะไหล่คงค้าง การจ้างพนักงานที่ผู้ร้องได้ว่าจ้าง และการลงทุนจัดซื้ออุปกรณ์มูลค่าที่สูง ซึ่งผู้ถูกร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งผู้ร้องในประเด็นต่าง ๆ ๔ ประเด็น ดังนี้ (๑) การยกเลิกสัญญา มีผลมาจากการทำข้อตกลงปรับปรุงผลงานร่วมกันซึ่งได้ชี้แจงเงื่อนไขชัดเจนแล้ว ทั้งสองฝ่ายทำความเข้าใจร่วมกันแล้ว จึงมีการลงนามในข้อตกลง แต่ผู้ร้องไม่สามารถปรับปรุงผลงานตามข้อตกลงได้ (๒) รางวัลต่าง ๆ ที่เคยได้รับเป็นนโยบายบริษัทที่มอบให้แก่พนักงานที่มีผลงานโดดเด่นในแต่ละปีเป็นปกติ อดีตผู้ร้องเคยได้รับในด้านการบริการหลังการขาย (๓) ประเด็นกำหนดวงเงินขั้นต่ำการสั่งซื้อรถยนต์ เป็นวงเงินขั้นต่ำที่ผู้จำหน่ายทุกรายในเขตกรุงเทพและปริมณฑลจะต้องจัดหางเงินจำนวนดังกล่าวตามนโยบายที่ผู้ถูกร้องกำหนดอยู่แล้ว และ (๔) ประเด็นการติดตั้งตู้ชาร์จแบตเตอรี่เป็นนโยบายและข้อบังคับที่จะต้องให้ผู้จำหน่ายทุกรายติดตั้งเพื่อช่วยโปรโมทและเพิ่มยอดขายรถยนต์ไฟฟ้าโดยผู้ถูกร้องจะเป็นผู้ลงทุนตู้ชาร์จ ส่วนผู้จำหน่ายจะสนับสนุนในส่วนของการใช้จ่ายในการติดตั้ง

ผู้ร้องมีหนังสือลงวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๖๔ ขอนัดเจรจาเพื่อให้ผู้ถูกร้องทบทวนการบอกเลิกสัญญาโดยให้เหตุผลว่ายอดการขายไม่เป็นไปตามเกณฑ์เพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 ทำให้กำลังซื้อถดถอย และการขยายสถานประกอบการของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๖๒ และปี ๒๕๖๓ ที่ส่งผลให้มีสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้นทำให้ผู้ร้องประสบปัญหา และสถานที่ตั้งสถานประกอบการของผู้ร้อง ยังอยู่บนถนนรองทำให้เสียเปรียบผู้จำหน่ายรายอื่น ซึ่งผู้ถูกร้องมิได้ตอบรับเจรจาแต่ผู้ถูกร้องกลับมีหนังสือลงวันที่ ๒๕

มิถุนายน...

มิถุนายน ๒๕๖๕ แจ้งยืนยันยกเลิกสัญญา และได้ส่งแผนยุติกิจกรรมการขายและการบริการให้ผู้ร้องทราบ และลงนามส่งคืนภายในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๔ แต่ผู้ร้องมิได้ลงนามและส่งคืนผู้ถูกร้อง

ทั้งนี้ มีผู้จำหน่ายที่ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผู้จำหน่ายในไตรมาสสุดท้ายของปี ๒๕๖๓ จำนวน ๙ ราย ผู้จำหน่ายจำนวน ๔ ราย ขอยกเลิกสัญญาผู้จำหน่ายด้วยตนเองในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องดำเนินการบอกเลิกสัญญาผู้จำหน่ายจำนวน ๒ ราย ซึ่งมีผู้ร้องรวมอยู่ในนั้น ส่วนผู้จำหน่ายอีก ๓ ราย ที่เหลือได้แก่ บริษัท ง. บริษัท จ. และบริษัท ข. ผู้ถูกร้องเห็นว่า มีการปรับปรุงและพัฒนาได้ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งแนวทางในการปรับปรุงและแก้ปัญหาต่าง ๆ ผู้ถูกร้องจึงไม่ได้บอกเลิกสัญญา

ประเด็นวินิจฉัย

กรณีมีประเด็นต้องวินิจฉัย ดังนี้

๑. ผู้ร้องและผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๒. ผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการอันเข้าลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่
๓. ผู้ถูกร้องกระทำการใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการแรก คือ ผู้ร้องและผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้จัดจำหน่ายได้รับแต่งตั้งจาก ค. ให้ประกอบธุรกิจการขายและการตลาดของรถยนต์และยานยนต์พาณิชย์และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของ ค. ในประเทศไทย ได้ทำสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายสินค้าดังกล่าวตามที่ระบุเงื่อนไขไว้ในสัญญา ดังนั้น ผู้ร้องและผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยประการต่อมา คือ ผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ ซึ่งต้องพิเคราะห์เบื้องต้นก่อนว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่

ในการจะพิจารณาว่าผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดหรือไม่

ต้องพิจารณาเป็นเบื้องต้นก่อนว่า ขอบเขตตลาดตามข้อเท็จจริงในกรณีนี้มีขอบเขตเพียงใด และผู้ถูกร้องมีส่วนแบ่งตลาดจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาดตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ ในกรณีนี้มีรายละเอียดดังนี้

(๑) ขอบเขตตลาด

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจผลิตและจัดจำหน่ายรถยนต์ประกอบใหม่ (มือ ๑) ประเภทรถยนต์นั่ง และรถกระบะ โดยแต่งตั้งผู้จำหน่ายให้จำหน่ายรถยนต์และผลิตภัณฑ์ กระจาย

อยู่ทั่วทุก...

อยู่ทั่วทุกภูมิภาคในประเทศไทย การพิจารณาขอบเขตตลาดเบื้องต้นในกรณีนี้จึงพิจารณาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับสินค้าหรือบริการที่ใช้ทดแทนรถยนต์นั่งและรถกระบะ โดยจะพิจารณาทั้งตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น ขอบเขตตลาด สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องคือ (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ ที่นั่ง (๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลเกิน ๖ ที่นั่ง และ (๓) รถบรรทุกส่วนบุคคล (โดยไม่รวมรถยนต์ยุโรปเข้ามาประกอบการพิจารณา) และขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Geographic Dimension) คือ ประเทศไทย

(๒) ส่วนแบ่งตลาด

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องแจ้งยกเลิกสัญญากับผู้ร้องในวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ โดยให้มีผลสิ้นสุดในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ กรณีจึงต้องพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของผู้ถูกร้องในปี ๒๕๖๓ โดยเมื่อพิจารณาปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ในประเทศไทยจากยอดจดทะเบียนรถยนต์ใหม่ (ป้ายแดง) ในปี ๒๕๖๓ ของรถยนต์ ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) รถยนต์นั่งส่วนบุคคลไม่เกิน ๗ ที่นั่ง (๒) รถยนต์นั่งส่วนบุคคล เกิน ๖ ที่นั่ง และ (๓) รถบรรทุกส่วนบุคคล โดยไม่รวมรถยนต์ยุโรป (รถยนต์หฺรู่) เข้ามาประกอบการพิจารณา พบว่า ผู้ประกอบธุรกิจรถยนต์ที่มีปริมาณจำหน่ายในประเทศไทยเป็นลำดับที่หนึ่ง คือ เอก มีปริมาณจำหน่าย XXX,XXX คัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ XX.XX ลำดับที่สองคือ โท ปริมาณจำหน่าย XXX,XXX คัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ XX.XX และลำดับที่สาม คือ ตรี มีปริมาณจำหน่าย XX,XXX คัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ XX.XX โดยผู้ถูกร้องมีปริมาณการจำหน่ายรถยนต์ จำนวน XX,XXX คัน คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ X.XX อยู่ในลำดับที่แปดของตลาด

ดังนั้น ผู้ถูกร้องจึงมิใช่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ข้อ ๓ วรรคสอง จึงไม่จำเป็นต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้ถูกร้องมีการใช้อำนาจเหนือตลาดกระทำการใด ๆ ที่เป็นความผิดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

ประเด็นที่ต้องวินิจฉัยลำดับต่อมา คือ ผู้ถูกร้องมีการกระทำใด ๆ อันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบกับประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องข้อรับฟังเป็นที่ยุติว่า ผู้ถูกร้องเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัด ประกอบธุรกิจในฐานะตัวแทนผู้ได้รับการแต่งตั้งจาก ค. ให้ประกอบธุรกิจการขายและการตลาดของรถยนต์และยานยนต์พาณิชย และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของ ค. ในประเทศไทย ทำสัญญาแต่งตั้งให้ผู้ร้องซึ่งเป็นนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเช่นกันเป็นผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ ผู้ถูกร้องจึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจในฐานะผู้จัดจำหน่าย ทำสัญญามอบสิทธิในการเป็นผู้จำหน่ายสินค้าให้แก่ผู้ร้อง ผู้ร้องจึงอยู่ในฐานะเป็นผู้ประกอบธุรกิจและเป็นคู่ค้าของผู้ถูกร้อง เมื่อผู้ร้องได้ยื่นร้องเรียนว่าไม่ได้รับความเป็นธรรมจากการยกเลิกสัญญาผู้จำหน่าย ผู้ร้องจึงเป็นผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นที่ได้รับความเสียหายจากการยกเลิกสัญญาดังกล่าวตามมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และเมื่อปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งยกเลิกสัญญากับผู้ร้องให้มีผลในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ โดยอาศัยข้อตกลงตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๕ ที่กำหนดกรณีการบอกเลิกสัญญาว่า หากไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันใด ๆ หรือกระทำการ

ที่ขัดแย้ง...

ที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญาและไม่แก้ไขเช่นนั้นหรือไม่สามารถทำตามได้ภายใน ๙๐ วัน ภายหลังจากได้รับคำบอกกล่าวเป็นหนังสือจากคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่ง รวมทั้งผู้ร้องได้อ้างเหตุผลประกอบว่า ผลการประเมินงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ไตรมาสที่ ๓ ประจำปี ๒๕๖๓ รายผู้ร้องมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดสองรอบติดต่อกัน และผลการประเมินในไตรมาสที่ ๔ ประจำปี ๒๕๖๓ ของผู้ร้องมีผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดสามารถรอบติดต่อกันเช่นนี้ จึงมีปัญหาคือต้องพิจารณาว่า การที่ผู้ร้องบอกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายขอด้วยข้อตกลงตามสัญญาหรือไม่

เห็นว่า ผู้ร้อง (ผู้จำหน่าย) ได้ทำสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ แต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่าย ดำเนินการขายและให้บริการที่เกี่ยวข้องผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของผู้จัดจำหน่าย ซึ่งสัญญาดังกล่าวฉบับแปลเป็นภาษาไทยมีข้อตกลงกำหนดว่า ผู้ร้องตกลงที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในนโยบายการขายที่ออกโดยผู้ร้อง นโยบายการขายให้รวมถึงตัวเลขขั้นต่ำหรือตัวเลขที่ระบุไว้เจาะจงสำหรับยานยนต์ของผู้ร้องที่ผู้ร้องจะต้องขายให้แก่ผู้บริโภคในพื้นที่ตลาดหลัก ส่วนแบ่งการตลาด สัญญาแต่งตั้งผู้จำหน่ายมีผลบังคับตั้งแต่วันที่ลงนามและมีผลใช้บังคับหนึ่งปีนับแต่วันที่สัญญาจะมีผลบังคับ เว้นแต่จะมีการบอกเลิกสัญญาเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าตามข้อกำหนดของสัญญา เมื่อครบกำหนดอายุสัญญาแล้วให้สัญญานี้ต่ออายุออกไปโดยอัตโนมัติเป็นเวลาอีกหนึ่งปี เว้นแต่จะมีการบอกเลิกสัญญาโดยคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง โดยแจ้งเป็นหนังสือล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือนก่อนวันที่สิ้นสุดของระยะเวลาของสัญญาเริ่มแรก คู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอาจบอกเลิกสัญญาได้เมื่อส่งคำบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งในกรณีใดกรณีหนึ่ง ดังต่อไปนี้ “(๑) การไม่สามารถปฏิบัติตามข้อผูกพันใด ๆ หรือกระทำการที่ขัดแย้งกับข้อกำหนดที่ระบุไว้ในสัญญา...”

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในการดำเนินการประกอบธุรกิจระหว่างผู้ร้องและผู้ร้องตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ผู้ร้องได้ต่อสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายรถยนต์เรื่อยมาจนกระทั่งในเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ ผู้ร้องได้มีหนังสือแจ้งให้ผู้ร้องทราบถึงนโยบายการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ประจำปี ๒๕๖๓ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายแบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการขายและด้านการบริการลูกค้า ซึ่งหลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวผู้ร้องจะประเมินผู้จำหน่ายเป็นรายไตรมาส หากผู้จำหน่ายรายใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินในหัวข้อใดหัวข้อหนึ่งผู้จำหน่ายรายนั้นจะต้องทำแผนการพัฒนาปรับปรุงผลงาน หากยังไม่ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดสามไตรมาสติดต่อกันมีผลต่อการที่ผู้ร้องจะพิจารณายกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้จำหน่าย อย่างไรก็ตามกรณีนี้ถึงแม้ว่าผู้ร้องจะไม่ผ่านเกณฑ์ประเมินติดต่อกันในสามไตรมาสของปี ๒๕๖๓ ผู้ร้องก็ยังมิได้บอกเลิกสัญญาทันที แต่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงเดือนมกราคม ๒๕๖๔ และผู้ร้องได้ลงนามรับทราบข้อตกลงดังกล่าวด้วยแล้ว ซึ่งส่วนนี้พอฟังได้ว่าผู้ร้องได้ใช้มาตรการยืดหยุ่นให้ผู้ร้องมีโอกาสปรับปรุงพัฒนาการประกอบกิจการของตน ดังนั้น นโยบายและข้อตกลงดังกล่าวซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ข้อ ๕ กำหนดให้ผู้ร้องต้องปฏิบัติตามที่ผู้ร้องได้กำหนดความรับผิดชอบตามเป้าหมายการขายให้ผู้ร้องตกลงที่จะปฏิบัติให้เป็นไปตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในนโยบายการขาย เมื่อผู้ร้องไม่สามารถที่จะดำเนินการปรับปรุงผลงานให้เป็นไปตามนโยบายและข้อตกลงข้างต้น การที่ผู้ร้องได้มีหนังสือเดือนเมษายน ๒๕๖๓ แจ้งผลการประเมินให้ผู้ร้องทราบว่า ผู้ร้องไม่ผ่านการประเมินไตรมาสที่ ๑ ปี ๒๕๖๔ เนื่องจากผลงานด้านการขายต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดและต่อมาได้มีหนังสือลงวันที่ ๘ มิถุนายน ๒๕๖๔ แจ้งยกเลิกสัญญาผู้จำหน่าย เนื่องจากผู้ร้องไม่สามารถปรับปรุงผลงานตามที่ได้ตกลงในบันทึกข้อตกลงโดยให้มีผลยกเลิกสัญญาในวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๖๔ ถือเป็น

การบอกเลิก...

การบอกเลิกสัญญาโดยทำเป็นหนังสือแจ้งล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสองเดือน ก่อนวันที่สิ้นสุดของระยะเวลาของสัญญาเริ่มแรกคือวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๔ จึงชอบด้วยข้อตกลงในสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ แล้ว

กรณีมีปัญหาต้องพิจารณาต่อไปว่า การที่ผู้ถูกร้องบอกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ของผู้จัดจำหน่ายตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ มีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้ร้องอย่างไม่เป็นธรรม และเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้อง ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๕๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๑๐ (๑) (๒) และ (๑๐) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่องแนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหาย แก่ผู้ประกอบการรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิเคราะห์ข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน และข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องรับฟังเป็นที่ยุติว่า ก่อนบอกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้จำหน่าย ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือเดือนมีนาคม ๒๕๖๓ แจ้งผู้จำหน่ายซึ่งรวมถึงผู้ร้องให้ทราบถึงนโยบายในการนำผลการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายประจำปี ๒๕๖๓ มาใช้บังคับ สำหรับผู้จำหน่ายรายใดที่มีผลงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดจะมีผลต่อการพิจารณายกเลิกสัญญาซึ่งเมื่อพิจารณานโยบายในการประเมินผลงานดังกล่าวของผู้จำหน่ายแล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้ถูกร้องกำหนดเงื่อนไขทางการค้าขึ้นเพื่อนำไปใช้กับผู้จำหน่ายทุกรายโดยเริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ เพียงแต่เป้าในการขายรถยนต์จะแตกต่างกันโดยแยกตามกลุ่มพื้นที่จำหน่ายรถยนต์สำหรับในเขตกรุงเทพและปริมณฑล ผู้ถูกร้องได้กำหนดเงื่อนไขในลักษณะดังกล่าวแจ้งให้ผู้จำหน่ายทุกรายรวมถึงผู้ร้องทราบเป็นลายลักษณ์อักษร ภายหลังจากการประเมินแล้วพบว่าผู้จำหน่ายหลายรายในเขตกรุงเทพและปริมณฑลรวมทั้งผู้ร้องมีผลการดำเนินการไม่ถึงเป้าการขาย แต่ผู้ถูกร้องกลับบอกเลิกสัญญาเฉพาะรายผู้ร้อง จึงต้องพิจารณาส่วนนี้ว่าการกระทำของผู้ถูกร้องมีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรระหว่างลูกค้าต่างรายหรือพื้นที่การทำธุรกิจที่แตกต่างกัน และเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางรายเป็นการเฉพาะอย่างไม่เป็นธรรมหรือปฏิเสธที่จะทำการค้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรหรือไม่

เห็นว่า ผู้ถูกร้องได้กำหนดนโยบายการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ประจำปี ๒๕๖๓ โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการประเมินผลงานผู้จำหน่ายรถยนต์แบ่งออกเป็น ๒ ด้าน ได้แก่ ด้านการขายและด้านการบริการลูกค้า ผู้ถูกร้องจะใช้หลักเกณฑ์การประเมินดังกล่าวประเมินผู้จำหน่ายเป็นรายไตรมาส หากผู้จำหน่ายไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินข้อใดข้อหนึ่ง ผู้จำหน่ายจะต้องทำแผนปรับปรุงผลการดำเนินงานร่วมกับผู้ถูกร้อง หลังจากผู้จำหน่ายทำแผนปรับปรุงทั้งด้านการขายและการบริการลูกค้า (ครั้งที่ ๑) ร่วมกับผู้ถูกร้องไปแล้ว แต่ผู้จำหน่ายยังไม่สามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ผ่านเกณฑ์ในรอบไตรมาสถัดไปได้ ผู้จำหน่ายจะต้องทำแผนปรับปรุงในลักษณะดังกล่าว (ครั้งที่ ๒) ร่วมกับผู้ถูกร้องอีกครั้งหนึ่ง หากในไตรมาสถัดไปผู้จำหน่ายยังไม่สามารถปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ผ่านเกณฑ์ได้อีก (ไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินติดต่อกันสามไตรมาส) ผู้ถูกร้องจะพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องการต่อสัญญา ซึ่งนโยบายของผู้ถูกร้องดังกล่าวนำไปใช้กับผู้จำหน่ายทุกรายรวมทั้งผู้ร้องด้วย เพียงแต่การกำหนดเป้าการขายรถยนต์จะแตกต่างกันตามกลุ่มพื้นที่จำหน่ายเท่านั้น นอกจากนี้ แม้ผู้จำหน่ายรายใดไม่ผ่านเกณฑ์การประเมินผลงานครั้งแรก ผู้ถูกร้องก็มีได้บอกเลิกสัญญาทันที ยังคงเปิดโอกาสให้ผู้จำหน่ายสามารถเสนอแผนพัฒนาปรับปรุงผลงานได้ถึงสามครั้งรวมระยะเวลาปรับปรุงผลงานถึง ๙ เดือน และกำหนดเงื่อนไขพิเศษสำหรับเป้าการขายในไตรมาสที่ ๑ ของ

ปี ๒๕๖๔ และไตรมาสที่ ๒ ของปี ๒๕๖๔ ว่า หากผู้จำหน่ายรายใดรวมถึงผู้ร้องไม่สามารถทำยอดขายได้ตามเป้าที่กำหนดในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ ผู้ถูกร้องก็มีได้บอกเลิกสัญญาทันทีเช่นกัน ทั้งที่เงื่อนไขข้อตกลงกำหนดให้ผู้ถูกร้องสามารถระทำการบอกเลิกสัญญาได้ สำหรับการจะต่อสัญญากับผู้จำหน่ายรายใดหรือไม่นั้น ผู้ถูกร้องจะเสนอให้คณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้องเป็นผู้มีอำนาจการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยต่าง ๆ อันเป็นดุลพินิจของผู้ถูกร้อง ซึ่งข้อเท็จจริงตามที่ผู้ถูกร้องชี้แจงผู้ถูกร้องได้กำหนดเป้าการขายในเขตกรุงเทพ และปริมณฑลให้ผู้จำหน่ายรวมถึงผู้ร้องไว้ในลักษณะเดียวกัน และได้มีการจัดทำบันทึกข้อตกลงโดยกำหนดเงื่อนไขพิเศษในปี ๒๕๖๔ (ไตรมาสที่ ๑ - ๒ ของปี ๒๕๖๔) หากในปี ๒๕๖๔ ผู้จำหน่ายรายใดไม่ผ่านเกณฑ์เป้าการขายในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ ผู้จำหน่ายตกลงให้ผู้ถูกร้องยกเลิกสัญญาทันทีหรือตามดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้อง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า ในไตรมาสที่ ๒ ๓ และ ๔ ของปี ๒๕๖๓ ผู้ร้องทำยอดขายได้ไม่ถึงเป้าการขายของปี ๒๕๖๓ ที่ผู้ถูกร้องกำหนด และยังมีผู้จำหน่ายรายอื่นซึ่งทำยอดขายได้ไม่ถึงเป้าการขายเช่นเดียวกับผู้ร้องอีกจำนวน ๘ ราย ผู้ถูกร้องให้โอกาสผู้ร้องและผู้จำหน่ายจำนวน ๘ ราย ดำเนินธุรกิจต่อไปโดยยังมีได้บอกเลิกสัญญาทันที ต่อมาในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ มีผู้จำหน่ายจำนวน ๔ ราย ขอยกเลิกสัญญาด้วยตนเอง และปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องยังคงทำยอดขายรถยนต์ในไตรมาสที่ ๑ ของปี ๒๕๖๔ ไม่ได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้ถูกร้องจึงมีหนังสือแจ้งยกเลิกสัญญาผู้ร้อง โดยมีผู้จำหน่ายอีก ๑ รายที่ผู้ถูกร้องได้มีหนังสือแจ้งยกเลิกเช่นเดียวกัน ส่วนผู้จำหน่ายอีก ๓ รายที่เหลือได้แก่ ได้แก่ บริษัท ก. บริษัท จ. และบริษัท ข. ผู้ถูกร้องไม่ได้บอกเลิกสัญญา เนื่องจากเห็นว่าผู้จำหน่าย ๓ รายนี้มีการปรับปรุงและพัฒนาได้ดีขึ้นในหลาย ๆ ด้าน รวมทั้งมีแนวทางในการปรับปรุงและแก้ปัญหาต่าง ๆ เช่น เรื่องการเพิ่มจำนวนพนักงาน การเอาใจใส่และความตั้งใจในการปรับปรุงธุรกิจของเจ้าของกิจการซึ่งเป็นดุลพินิจของคณะกรรมการบริหารของผู้ถูกร้องที่จะนำเอาเหตุผลดังกล่าวมาเพื่อประกอบการพิจารณาตัดสินใจว่าจะยกเลิกสัญญาผู้จำหน่ายแต่ละรายหรือไม่ตามนโยบายและข้อตกลงที่ผู้ถูกร้องได้กำหนดไว้ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของสัญญา และถึงแม้ว่า จะมีปัจจัยต่าง ๆ เช่น สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 หรือมีการเปิดสถานประกอบการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจส่งผลต่อการประกอบธุรกิจของผู้ร้องและทำให้ยอดขายของผู้ร้องลดลงตามที่ผู้ร้องอ้าง แต่สถานการณ์ดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบต่อการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการรายอื่นในพื้นที่จำหน่ายเดียวกับผู้ร้องด้วยเช่นกัน เมื่อผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายรถยนต์ที่มีประสบการณ์ในการเป็นผู้จำหน่ายรถยนต์มาก่อนจึงควรที่จะพัฒนาปรับปรุงผลงานและหาวิธีการเพื่อให้การประกอบธุรกิจมีแนวโน้มยอดขายเพิ่มมากขึ้นจนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงข้อมูลในเชิงสถิติได้ว่า ยอดการขายมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นได้เช่นเดียวกับผู้จำหน่ายรายอื่นในพื้นที่จำหน่ายเดียวกันแต่ผลงานเชิงสถิติในส่วนยอดขายของผู้ร้องนอกจากจะไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดแล้วยังมีแนวโน้มไปในทิศทางที่ลดลง ต่างจากผู้จำหน่ายรายอื่นในพื้นที่จำหน่ายเดียวกันที่ผู้ถูกร้องมิได้บอกเลิกสัญญาซึ่งแม้ว่าเป้าการขายจะไม่ถึงเกณฑ์ที่กำหนดแต่ก็มีแนวโน้มไปในทิศทางที่ยอดการขายเพิ่มขึ้น ดังนั้น การที่ผู้ถูกร้องกำหนดและนำนโยบายการประเมินผลงานของผู้จำหน่ายรถยนต์ประจำปี ๒๕๖๓ มาใช้ในการประเมินผลงานของผู้ร้องและใช้เป็นเหตุผลในการยกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ จึงยังถือมิได้ว่า การกระทำของผู้ถูกร้องมีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรระหว่างลูกค้าต่างรายหรือพื้นที่การทำธุรกิจที่แตกต่างกันและเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการบางรายเป็นการเฉพาะอย่างไม่เป็นธรรม หรือปฏิเสธที่จะทำการค้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

ส่วนประเด็น...

ส่วนประเด็นที่ผู้ร้องโต้แย้งว่า ผู้ถูกร้องไม่เคยบอกกล่าวกับผู้ร้องก่อนจะพิจารณาอนุมัติให้ผู้จำหน่ายรายอื่นเปิดสาขาใหม่ห่างจากสถานประกอบการของผู้ร้องประมาณ ๒ กิโลเมตร นั้น ถึงแม้ว่าผู้ถูกร้องจะไม่มีกรมอบหมายพื้นที่ตลาดหลักเป็นการเฉพาะให้แก่ผู้ร้องและผู้ถูกร้องสามารถแต่งตั้งผู้จำหน่ายรายใหม่ได้ แต่ข้อตกลงในสัญญากำหนดให้ผู้ถูกร้องต้องแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรให้ผู้ร้องทราบในระยะเวลาที่เหมาะสม ไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ผู้ร้องเคยได้รับหนังสือแจ้งเรื่องดังกล่าว การกระทำนี้ของผู้ถูกร้องจึงเป็นการทำผิดข้อตกลงในสัญญา หรือกรณีที่ผู้ถูกร้องนำข้อมูลลูกค้าของผู้ร้องไปให้ผู้จำหน่ายรายอื่นที่เปิดใหม่ติดตามลูกค้าก่อนเวลาที่แจ้ง ไม่จัดสรรรถยนต์รุ่นใหม่ที่เปิดตัวในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๔ ตั้ระบบการบันทึกยอดขายรถยนต์รุ่นใหม่ และตั้ระบบการเปิดเคลมต่าง ๆ ทำให้ผู้ร้องไม่สามารถให้บริการลูกค้าได้ก่อนเวลาที่ผู้ถูกร้องแจ้งให้สิ้นสุดสัญญา รวมทั้งสั่งการ Call Center ว่าผู้ร้องปิดกิจการแล้วให้ลูกค้าที่สอบถามไปใช้ศูนย์อื่น ๆ นั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อได้วินิจฉัยแล้วว่าการที่ผู้ถูกร้องบอกเลิกสัญญากับผู้ร้องชอบด้วยข้อตกลงตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ และไม่มีลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรระหว่างลูกค้าต่างรายหรือต่างพื้นที่ การทำธุรกิจแตกต่างกัน หรือเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าที่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบธุรกิจบางรายเป็นการเฉพาะอย่างไม่เป็นธรรม หรือปฏิเสธที่จะทำการค้ากับคู่ค้าโดยไม่มีเหตุผลอันสมควรตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้า แม้ว่าผู้ร้องจะมีข้อโต้แย้งเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามสัญญาแต่งตั้งผู้จำหน่ายตามที่กล่าวข้างต้น แต่เมื่อพิจารณาแล้วก็ไม่ถึงขนาดทำให้การวินิจฉัยไว้ก่อนหน้านั้นเปลี่ยนแปลงไป อย่างไรก็ตาม หากผู้ร้องยังคงเห็นว่าตนได้รับความเสียหายอันเนื่องมาจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาแต่งตั้งผู้จำหน่ายตามที่โต้แย้งไว้ ผู้ร้องย่อมสามารถใช้สิทธิฟ้องคดีต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลางเพื่อเรียกค่าเสียหายอีกทางหนึ่งได้

มติคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้ามีมติเป็นเอกฉันท์เห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่บอกเลิกสัญญาแต่งตั้งผู้ร้องเป็นผู้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ยานยนต์ตามสัญญาลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๘ ไม่เข้าลักษณะเป็นการกำหนดเงื่อนไขทางการค้าอันเป็นการจำกัดหรือขัดขวางการประกอบธุรกิจของผู้ร้องอย่างไม่เป็นธรรม เป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ร้องอันเป็นความผิดตามมาตรา ๕๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๑๐ (๑) (๒) และ (๑๐) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำอันเป็นผลเสียหายแก่ผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น พ.ศ. ๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ จึงยุติเรื่อง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๘ กันยายน ๒๕๖๕